

NOVUSRAPPORT: KLIMATRAPPORT VINTERN 2023/24

Bakgrund

Klimatförändringarna är en av vår tids största utmaningar¹ och att de orsakas av människan, främst genom utsläpp av växthusgaser, råder det bred vetenskaplig konsensus om (för fördjupad läsning se t.ex. Gupta et al., 2023²; Richardson et al., 2023³; Ripple et al., 2023⁴). För att få en bättre förståelse av läget och möjliga vägar framåt har Novus undersökt svenskarnas inställning till klimatfrågan ur ett nationellt och internationellt perspektiv. Novus klimatrapport för hösten 2021 finns att läsa [här](#). Alla förändringar som redovisas här är relativa förändringar jämfört med 2021.

Analys

Svenska folket är övertygade om att klimatet kan påverkas av människan, det handlar inte om att övertyga någon om detta. Endast 2 % anser att människan inte kan påverka alls. Att fokusera på klimatförnekelse minimerar och fördummar både avsändaren och mottagaren i en kommunikation. Det svensken vill se är att Sverige använder sin starka position som ett föregångsland i att få andra att följa efter. Internationella klimatdomstolar är högst upp på svenskens lista.

Svensken ser klimatet som en global fråga och det måste vara internationella överenskommelser som träffas och internationella aktörer till exempel FN och EU som säkerställer att dessa efterlevs. Men kraven är inte desamma på alla länder, det viktigaste är att de som släpper ut mest agerar mycket mer. En stor skillnad nu jämfört med undersökningen 2021 är att individens roll, särskilt svenskens roll att påverka detta sjunker. Svenska folket var snabba att köpa elbilar för klimatet, miljön och att man fick en subventionerad lyxbil av staten. Det var det konkreta verktyget som staten gav medborgaren. Sen blev det solceller, den industrin fullkomligt exploderade, men problem för nätägare att koppla på i den takt som det byggdes, och som alla exploderande statligt finansierade branscher så följde en lång rad bedrägerier med. Det skapade oro och ytterligare kostnader för individer. Svensken gjorde vad den kunde. Inte för att man trodde att det var lösningen, redan 2021 var det bara 2 % som trodde att elbilen skulle lösa klimatkrisen, utan för att alla måste ju göra något. Men vad händer om "alla" upplevs endast vara medborgaren? Man ser inte att aktörer som FN, EU och för den delen de två länder som släpper ut absolut mest, Kina och USA upplevs göra det dom borde i förhållande till sin påverkan på grund av deras utsläpp av växthusgaser.

Det är det vi ser i denna undersökning, frustration och vanmakt för individen. Svensken vill att Sverige skall vara ett föregångsland, det har vi också varit ur ett energiproduktionsperspektiv i decennier, något som tyvärr försämrades när Sverige lade ned kärnkraften utan fossilfria alternativ. Detta är också förklaringen till varför svenska folket så snabbt svängde i kärnkraftsfrågan. Samtidigt ökade Europas utsläpp av fossila bränslen vid el och värmeproduktion vilket inte förbättrades av att Sveriges kapacitet av fossilfri el minskade. Sverige kan trots det sannolikt fortfarande kalla sig ett föregångsland jämfört

¹ FN (u.å.). *Climate Change*. <https://www.un.org/en/global-issues/climate-change>. Hämtad 23 januari 2024.

² Gupta et al. (2023). Earth System Justice Needed to Identify and Live Within Earth System Boundaries. *Nature Sustainability* 6(6). DOI: 10.1038/s41893-023-01064-1.

³ Richardson et al. (2023). Earth Beyond Six of Nine Planetary Boundaries. *Science Advances* 9(37). DOI: 10.1126/sciadv.adh2458.

⁴ Ripple et al. (2023). The 2023 State of the Climate Report: Entering Uncharted Territory. *BioScience* 73(12): 841-850. DOI: 10.1093/biosci/biad080.

med den överväldigande majoriteten av världens länder, och jämfört med de största utsläpparna så är vi extremt långt framme. Då anses inte lösningen vara ökad konsumtion av varor som tillverkas i främst Kina, eller som alternativ USA, då deras utsläpp ökar ytterligare. Individens lösning är minskad konsumtion, det ser vi konsekvent i våra undersökningar under åren. Men svenskens efterfrågan på svenska politiker är att vi använder vår roll som föregångsland för att ändra andra länders beteende, inte sitta ensam som bäst i klassen samtidigt som de tuffa killarna och tjejrna verkar strunta helt i frågan.

Svensken pressas ekonomiskt och det internationella säkerhetsläget med krig i Ukraina och konflikten Israel och Palestina påverkar svenskens trygghet. Detta sänker viljan att fokusera på en global fråga där konkret arbete på det globala planet i den omfattning som behövs saknas. Det blir inte rimligt för svensken att låtsas att de kan lösa detta själva utan att man ser reella förändringar från de värsta utsläpparna nu. Inte i framtiden. Svenska folket är redo och har i ord och handling visat att man kan agera. Nu är det upp till Sverige att använda sin roll som föregångsland att påverka andra att snabba på sitt arbete. Det är ett EU val i år, sannolikt kommer klimatet komma högt på agendan i väljarnas ögon, men det kommer nog att få hård konkurrens med trygghetsfrågor både militär och ekonomisk trygghet för Europas invånare.

Resultat av undersökningen presenteras på följande sidor.

Torbjörn Sjöström, VD Novus

Sammanfattning

Novus klimatrappport för vintern 2023/24 visar att svenska folket har övergripande god kunskap om klimatfrågan, anser att frågan är av global snarare än nationell eller individuell karaktär samt vet vilka länder som har högst CO2-utsläpp – men tycker att dessa tar för lite ansvar. Jämfört med 2021 kan framförallt noteras ett ökat förväntat ansvar på FN och EU att agera mot klimatförändringarna samt ett minskat förväntat ansvar på individen. För en mer detaljerad sammanfattning, se nedan.

En klar majoritet av svenskarna (85%) anser att *människan* kan påverka klimatförändringarna i stor omfattning, medan nära en av sju (13%) anser att människan kan göra det i liten omfattning. En av tjugo (5%) kan anses vara klimatskeptiker. Drygt tre av sju (44%) anser att *Sverige* kan påverka klimatförändringarna i stor omfattning, medan nära fyra av sju (55%) anser att Sverige kan göra det i liten omfattning.

Svenskarna anser att det bästa sättet att stoppa klimatförändringarna är ekonomiska påtryckningar på de länder som släpper ut mest (49%), följt av att bygga ut kärnkraft (30%) och att bygga ut sol, vind och vattenkraft (28%). Minst effektivt anser man är ökad bensin och dieselskatt (1%). Vidare anser man att det är viktigast att FN (39%) agerar för att påverka klimatförändringarna, följt av EU (29%), individen (18%) och Sverige (3%). Vid en jämförelse med 2021 syns ett ökat förväntat ansvar på FN (+3) och EU (+6) samt ett minskat förväntat ansvar på individen (-11).

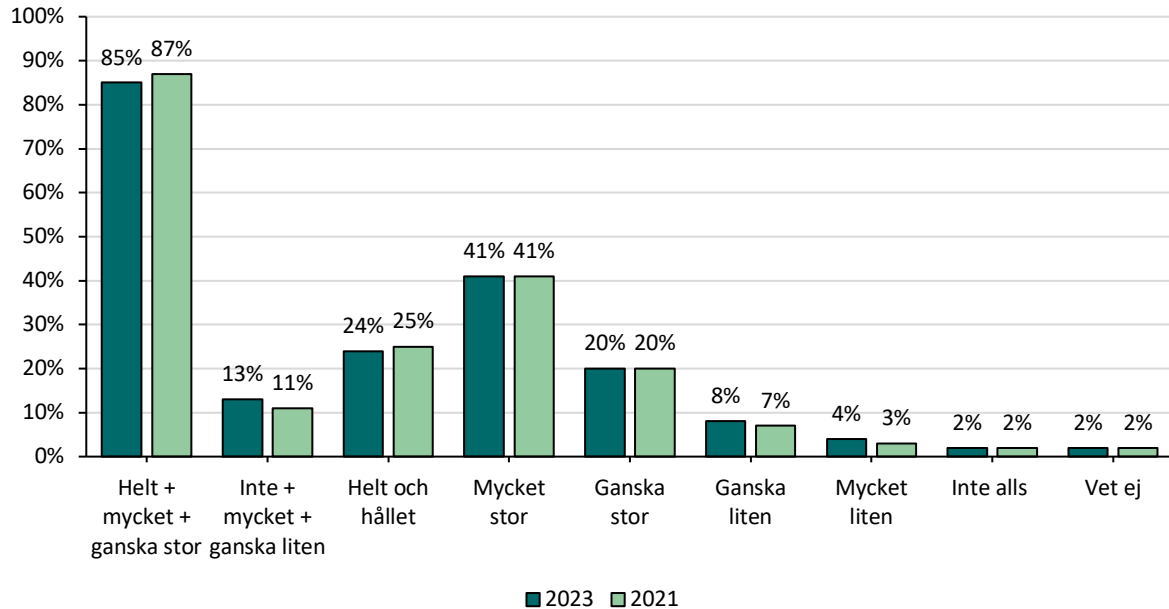
Svenskarna tror att Kina (62%) är det land som har högst CO2-utsläpp, följt av USA (21%) och Indien (9%) – uppfattningar som överensstämmer med faktiska utsläppsdata från 2021. Av de som svarade Kina anser en av tio (10%) att landet tar mycket ansvar och drygt fem av sex (84%) att landet tar litet ansvar. Av de som svarade USA anser nära en av tio (9%) att landet tar mycket ansvar och nära en av tio (88%) att landet tar litet ansvar.

Innehåll

Klimatskepticism?	4
Vad tycker man att vi ska göra? Vad funkar bäst?.....	6
Vilket land tror man har högst CO2-utsläpp?	8
Om undersökningen	9
Demografiska och partipolitiska nedbrytningar.....	10

Klimatskepticism?

FRÅGA 1: I vilken omfattning anser du att klimatförändringen kan påverkas av människan?

En klar majoritet av svenskarna (85%) anser att människan kan påverka klimatförändringen i stor omfattning⁵, medan nära en av sju (13%) anser att människan kan göra det i liten omfattning⁶. Jämför vi med Novus klimatrapport från hösten 2021 har andelen som anser i stor omfattning minskat med två procentenheter (från 87% till 85%), medan andelen som anser i liten omfattning har ökat med två procentenheter (från 11% till 13%) – en liten men märkbar förändring.

Klimatskepticism existerar på ett spektrum.⁷ Med klimatskeptiker menar vi här individer som, trots omfattande vetenskapligt stöd, förnekar allvaret i eller till och med existensen av klimatförändringar orsakade av människan.⁸ Operationaliserat som de personer som anser att människan inte alls eller i mycket liten omfattning kan påverka klimatförändringen, är andelen klimatskeptiker totalt sett en av tjugo (5%)⁹. Jämför vi med 2021 är andelen klimatskeptiker oförändrad.

Personer som sympatiserar med V (99%), S+V+MP+C (97%) eller S (96%) samt kvinnor (94%), personer i åldern 18-34 år (91%) och de med universitetsutbildning (90%) anser i signifikant högre grad än allmänheten i stort (85%) att människan kan påverka klimatförändringen i stor omfattning, medan

⁵ Helt och hållet + mycket stor + ganska stor.

⁶ Inte alls + mycket liten + ganska liten.

⁷ Wullenkord, Marlis Charlotte (2022). From Denial of Facts to Rationalization and Avoidance: Ideology, Needs, And Gender Predict the Spectrum of Climate Denial. *Personality and Individual Difference* 193(5).

⁸ Jylhä, Kirsti Maria (2016). *Ideological Roots of Climate Change Denial: Resistance to Change, Acceptance of Inequality, or Both?*. Doktorsavhandling, Uppsala universitet. <http://urn:nbn:se:uu:diva-297879>

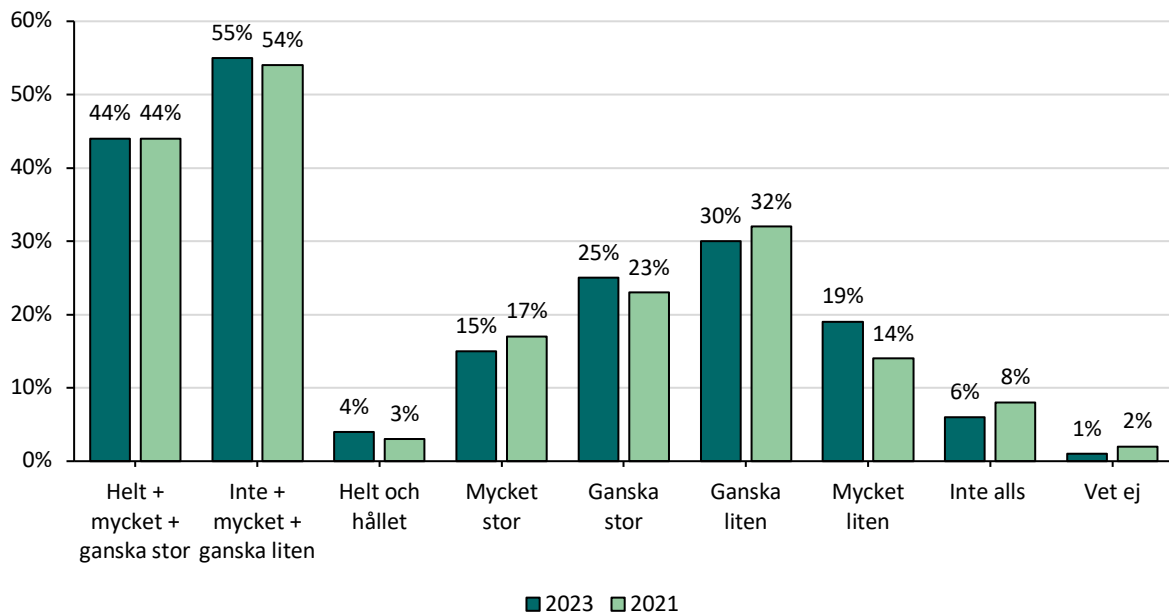
⁹ Avrundat till närmaste heltal.

personer som sympatiserar med SD (55%) och män (77%) anser ovanstående i säkerställt lägre grad. För samtliga demografiska och partipolitiska nedbrytningar, se sida 9.

Undersökningen visar att man inte behöver arbeta med att övertyga svenskarna om att människan kan påverka klimatförändringen. Utmaningen ligger i att hitta och visa på effektiva och praktiskt genomförbara lösningar för att minska denna påverkan.

Ovanstående fråga handlade om i vilken omfattning man anser att *människan* kan påverka klimatförändringen. Om vi i stället ställer frågan i vilken omfattning man anser att *Sverige* kan påverka klimatförändringen, ser svaren annorlunda ut.

FRÅGA 2: I vilken omfattning anser du att Sverige kan påverka klimatförändringarna?

Drygt tre av sju svenskar (44%) anser att Sverige kan påverka klimatförändringarna i stor omfattning¹⁰, medan nära fyra av sju (55%) anser att Sverige kan göra det i liten omfattning¹¹. En något större andel anser alltså att Sveriges specifika roll i att minska människans påverkan på klimatet är begränsad. Jämför vi med 2021 är andelen som anser i stor omfattning oförändrad, medan andelen som anser i liten omfattning har ökat med en procentenhet (från 54% till 55%) – en knappt märkbar förändring.

Personer som sympatiserar med V (73%), S+V+MP+C (65%) eller S (62%) samt kvinnor (58%), personer i åldern 18-34 år (52%), de med universitetsutbildning (52%) och boende i storstäder och storstadsnära kommuner (50%) anser i signifikant högre grad än allmänheten i stort (44%) att Sverige kan påverka klimatförändringen i stor omfattning, medan personer som sympatiserar med SD (11%), M+L+KD (26%) eller M (27%) samt män (30%), arbetare (37%), personer i åldern 35-49 år (38%) och

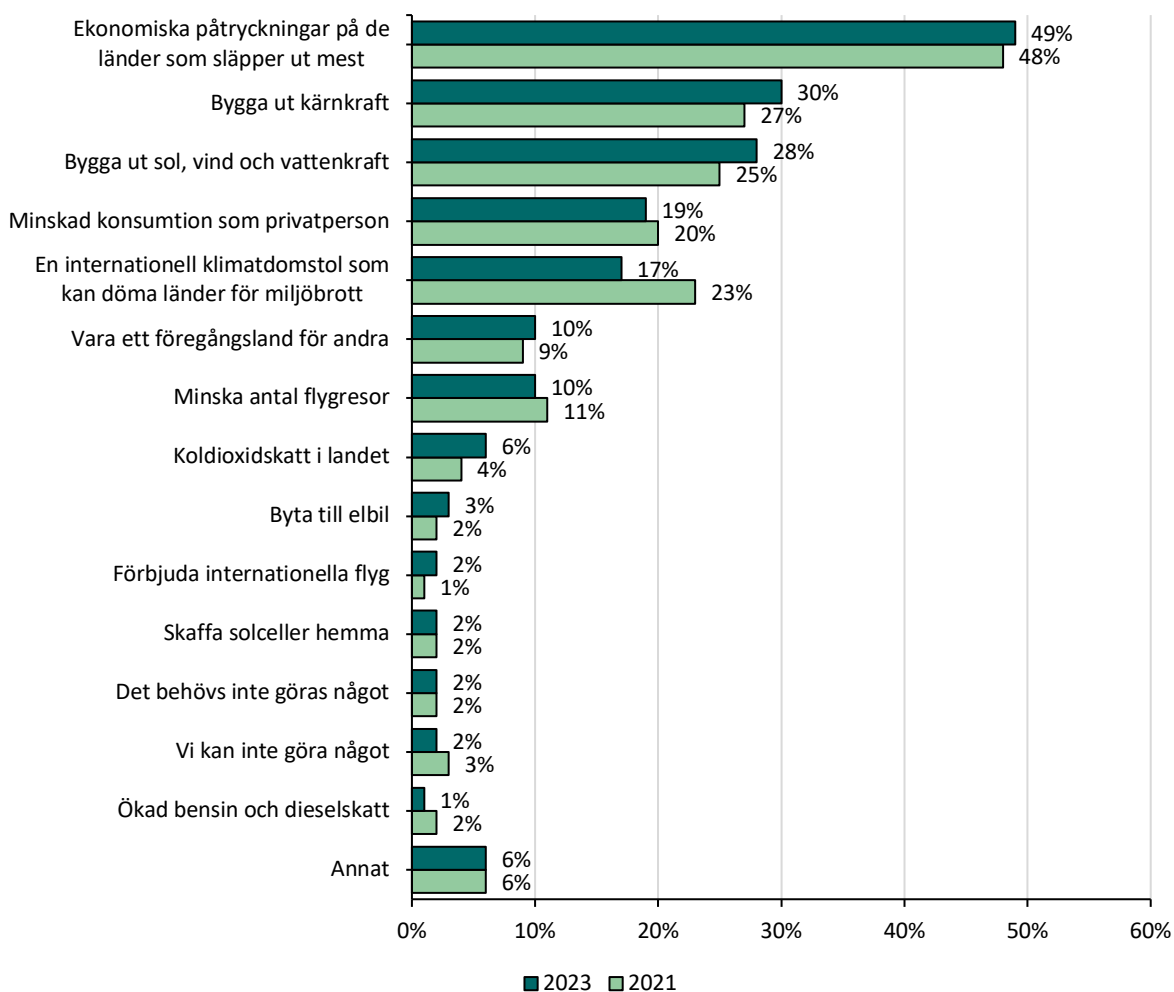
¹⁰ Helt och hållet + mycket stor + ganska stor.

¹¹ Inte alls + mycket liten + ganska liten.

de med gymnasieutbildning eller lägre (39%) anser ovanstående i signifikant lägre grad. För samtliga demografiska och partipolitiska nedbrytningar, se sida 9.

Vad tycker man att vi ska göra? Vad funkar bäst?

FRÅGA 3: Vad anser du är bästa sättet att stoppa jordens uppvärmning (klimatförändringen)? (Max två svarsalternativ)

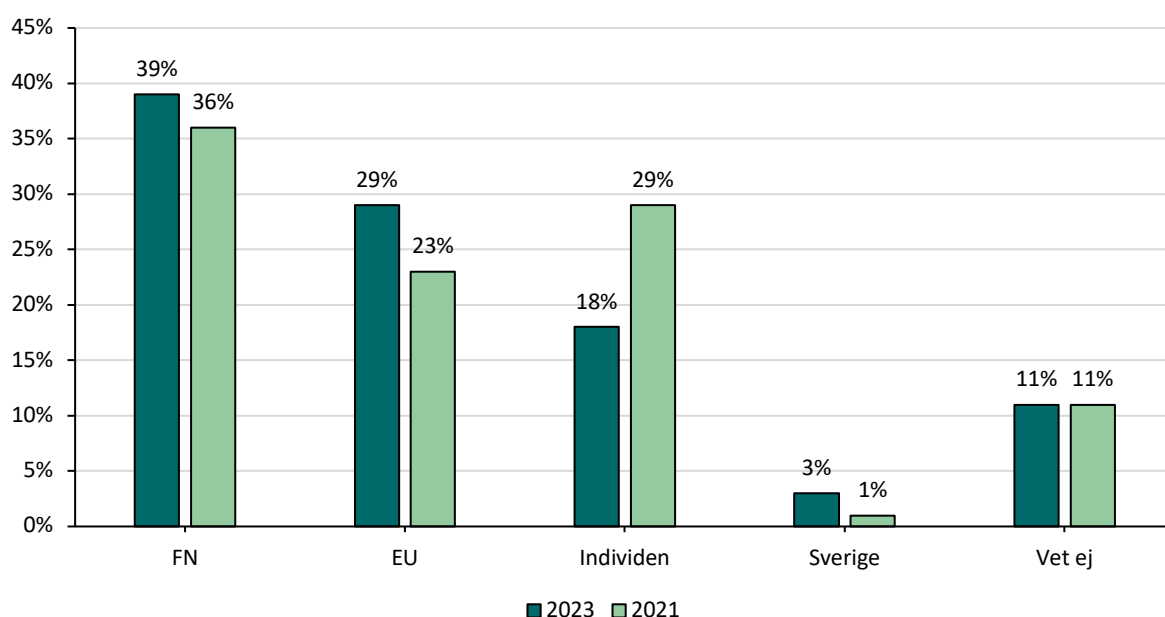
Undersökningen bekräftar även detta år att svenskarna har en bred förståelse för klimatförändringarnas utmaningar, med en blandning av globala, nationella och individuella lösningar för att möta dem. Kunskapen har inte blivit sämre jämfört med 2021. Allra viktigast anses globala lösningar vara. Nära fem av tio (49%) svarar "ekonomiska påtryckningar på de länder som släpper ut mest" och drygt en av sex (17%) "en internationell klimatdomstol som kan döma länder för miljöbrott". Näst viktigast är utbyggnad av energikällor som kan generera utan att använda fossila bränslen/släppa ut koldioxid. Tre av tio (30%) svarar "bygga ut kärnkraft" och nära tre av tio (28%) "bygga ut sol, vind och vattenkraft". Tredje viktigast är individuellt ansvar. Nära två av tio (19%) svarar "minskad konsumtion som privatperson".

Jämfört med 2021 ser vi inga större förändringar. Svenskarna har blivit något mer skeptiska till en internationell klimatdomstol (från 23% till 17%) och mer positiva till att bygga ut kärnkraft (från 27% till 30%)

samt bygga ut sol, vind och vattenkraft (från 25% till 28%). Internationella lösningar på klimatförändringarna kan alltså ses som något viktigare än tidigare.

Personer som sympatiserar med SD (57%), M (56%) eller M+L+KD (52%) samt män (43%) och boende i mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner (37%) anser i signifikant högre grad än allmänheten i stort (30%) att bygga ut kärnkraft är det bästa sättet att stoppa klimatförändringarna, medan personer som sympatiserar med V (6%), S+V+MP+C (13%) eller S (15%) samt kvinnor (18%) och personer i åldern 18-34 år (24%) anser ovanstående i signifikant lägre grad. För samtliga demografiska och partipolitiska nedbrytningar, se sida 9.

FRÅGA 4: Vilken av följande aktörer tycker du är viktigast att de agerar för att påverka klimatförändringen?

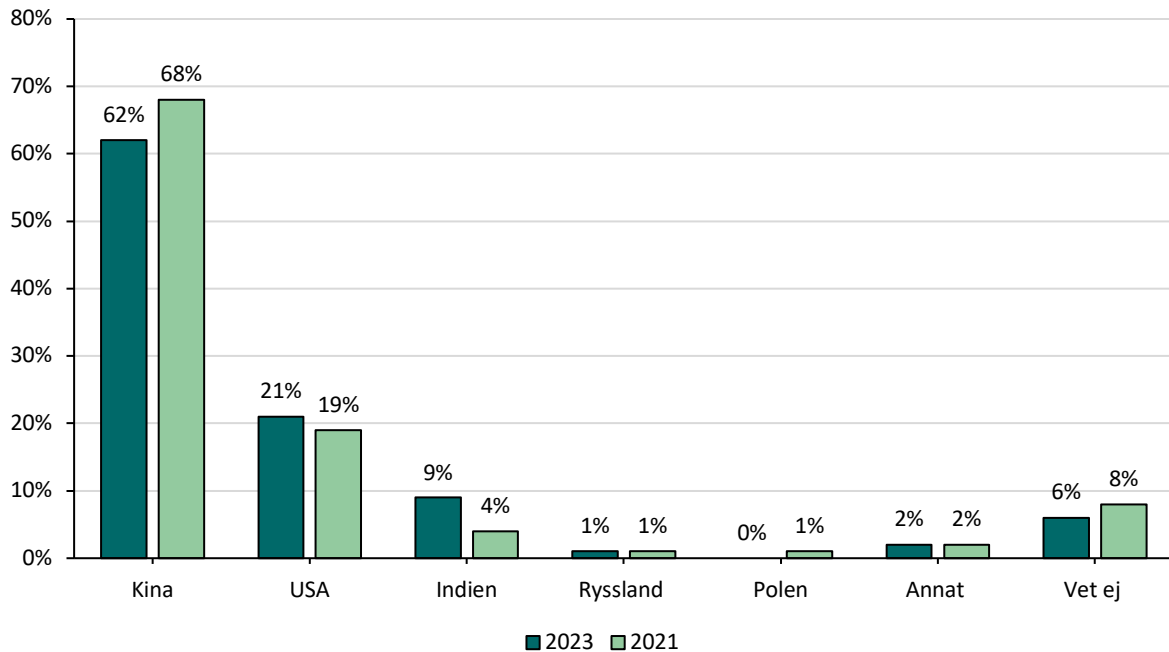

Viktigast aktör är FN (39%) som måste agera för att påverka klimatförändringen, följt av EU (29%), individen (18%) och Sverige (3%). Svaren indikerar ånyo att svenskarna ser globala lösningar som viktigare än nationella eller individuella – vilket bekräftas ytterligare om vi jämför med hur ansvarsfördelningen såg ut 2021. Andelen som anser att FN eller EU har huvudansvaret har ökat med tre respektive sex procentenheter (från 36% till 39% samt från 23% till 29%), medan tron på individens ansvar har minskat med 11 procentenheter (från 29% till 18%).

Personer som sympatiserar med SD (32%) och de i åldern 50-64 år (25%) anser i signifikant högre grad än allmänheten i stort (18%) att individen har huvudansvaret, medan V-sympatisörer (7%), personer i åldern 18-34 år (10%), S+V+MP+C (12%) eller S-sympatisörer (13%) anser ovanstående i signifikant lägre grad. För samtliga demografiska och partipolitiska nedbrytningar, se sida 9.

Vilket land tror man har högst CO2-utsläpp?

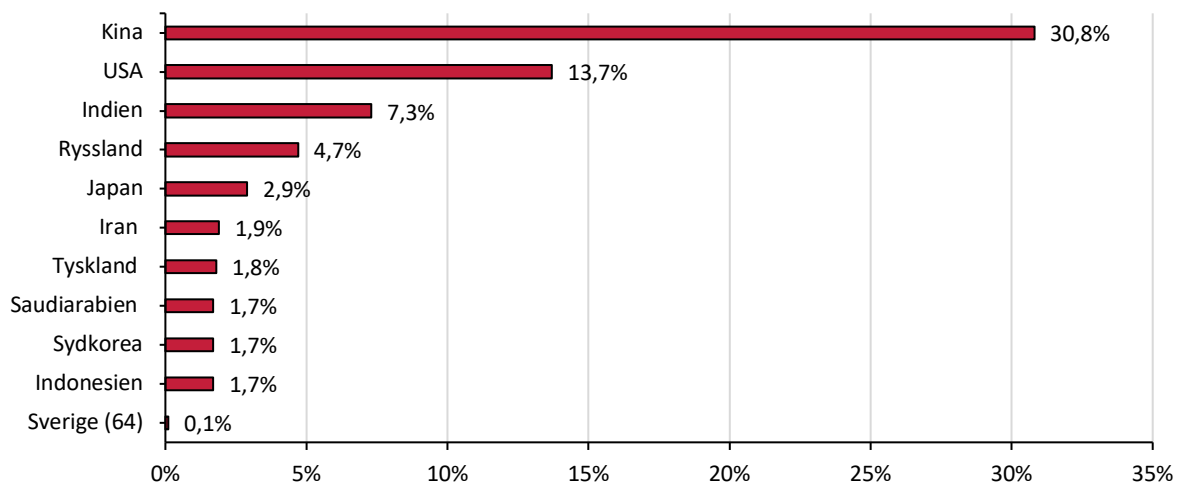
FRÅGA 5: Vilket land tror du har högst CO2-utsläpp? (Öppen fråga)

Svenskarna tror att Kina (62%) är det land som har högst CO2-utsläpp, följt av USA (21%), Indien (9%) och Ryssland (1%). Jämfört med 2021 har andelen svenskar som tror att Kina har högst utsläpp minskat med sex procentenheter, medan andelen som tror att USA och Indien har högst utsläpp har ökat med två respektive fem procentenheter. Tittar vi på faktiska utsläppsdata från 2021 (se nedan) släpper Kina ut mest, följt av USA, Indien och Ryssland – d.v.s. svenskarnas uppfattning speglar verkligheten.

Länders andel av världens totala CO2-utsläpp, 2021

Källa: Our World in Data

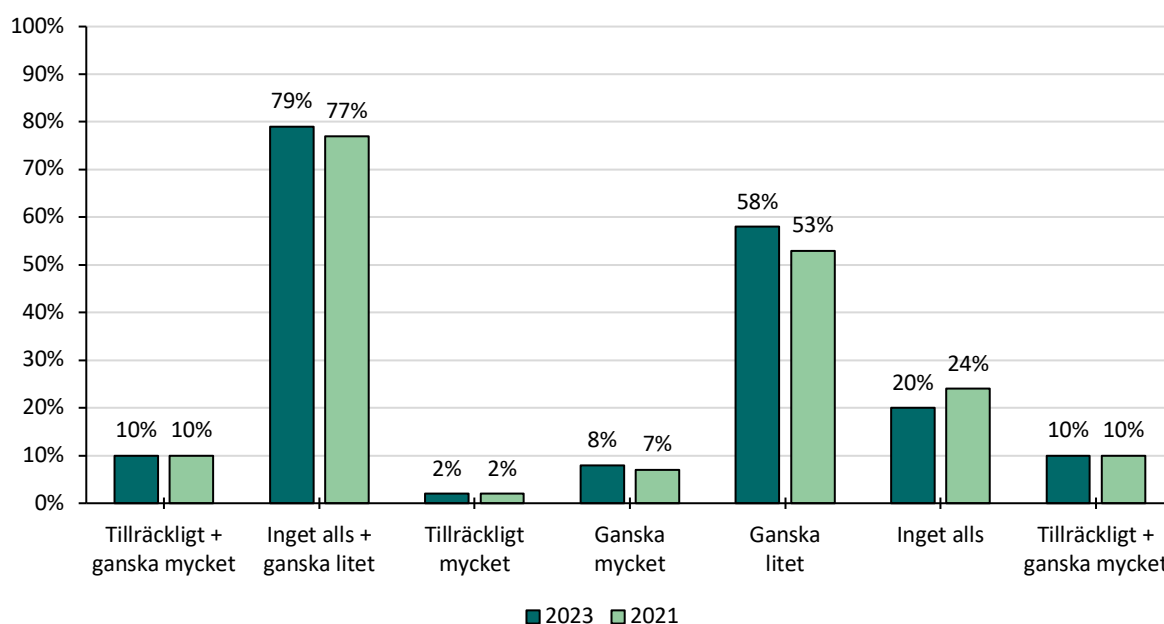
Ovanstående diagram redovisar territoriella utsläpp – d.v.s. de utsläpp som uppstår när t.ex. Sverige

producerar varor och tjänster för inhemsk konsumtion eller export – vilket är det mått som används för att följa upp klimatmålen som satts upp inom FN, EU och nationellt för Sverige.¹²

År 2021 stod Kina för den största andelen av världens totala CO₂-utsläpp med 30,8%, följt av USA med 13,7%, Indien med 7,3% och Ryssland med 4,7%. Sverige var på plats 64 med 0,1%. Nedan redovisas även länders andel av världens totala CO₂-utsläpp mellan 1751 och 2021, territoriella CO₂-utsläpp per capita 2021 och konsumtionsbaserade CO₂-utsläpp per capita.

FRÅGA 6: Hur pass stort ansvar anser du att landet du nämnde i föregående fråga tar för att minska sitt CO₂-utsläpp?

En av tio (10%) anser att landet de nämnde i föregående fråga tar mycket ansvar för att minska sitt CO₂-utsläpp, medan nära åtta av tio (79%) anser att landet tar litet ansvar. Av de som svarade Kina anser en av tio (10%) att landet tar mycket ansvar och drygt fem av sex (84%) att landet tar litet ansvar, och av de som svarade USA anser nära en av tio (9%) att landet tar mycket ansvar och nära en av tio (88%) att landet tar litet ansvar. Kort sagt anser svenskarna att de två största utsläppsländerna – Kina och USA – inte tar tillräckligt ansvar för att minska sina utsläpp. Jämfört med 2021 ser vi inga större förändringar.

Om undersökningen

Undersökningen har genomförts på Novus eget initiativ under perioden 21–28 december 2023 i Novus Sverigepanel. För ytterligare information om Novus Sverigepanel, se <https://novus.se/om-novus/vanliga-fragor/>. Undersökningen besvarades av 1023 personer i åldern 18–84 år. Vid osäkerhet om hur en siffra ska tolkas, vänligen kontakta mikael.ohlsson@novus.se.

¹² Naturvårdsverket (u.å.). *Tre sätt att beräkna klimatpåverkande utsläpp*. <https://www.naturvardsverket.se/arnesomraden/klimatomställningen/sveriges-klimatarbete/tre-satt-att-berakna-klimatpaverkande-utslapp/>. Hämtad 17 januari 2024.

Demografiska och partipolitiska nedbrytningar

FRÅGA 1: I vilken omfattning anser du att klimatförändringen kan påverkas av människan?

Tabell 1: Kön och ålder.

	Totalt	Man	Kvinna	18-34 år	35-49 år	50-64 år	65-84 år
Helt och hållet	24%	21%	28%	32%	26%	19%	18%
Mycket stor	41%	36%	46%	44%	38%	40%	43%
Ganska stor	20%	19%	20%	15%	18%	23%	24%
Ganska liten	8%	13%	3%	7%	9%	9%	7%
Mycket liten	4%	6%	1%	0%	6%	5%	4%
Inte alls	2%	3%	0%	1%	2%	2%	1%
Vet ej	2%	1%	2%	0%	2%	2%	3%
Helt + mycket + ganska stor	85%	77%	94%	91%	81%	82%	85%
Inte + mycket + ganska liten	13%	22%	5%	9%	17%	16%	12%

Anm. "I vilken omfattning anser du att klimatförändringen kan påverkas av människan?". Grön färg betyder statistiskt säkerställt (signifikant) över totalen och röd färg statistiskt säkerställt under totalen. Avrundat till närmaste heltal. Antal intervjuer ≥ 90.

Tabell 2: Utbildning och sysselsättning.

	Totalt	Gymnasium eller lägre	Universitet	Arbetare	Tjänsteman	Pensionär
Helt och hållet	24%	21%	30%	26%	25%	18%
Mycket stor	41%	41%	42%	41%	38%	43%
Ganska stor	20%	21%	18%	19%	19%	22%
Ganska liten	8%	11%	4%	8%	9%	7%
Mycket liten	4%	4%	3%	2%	5%	5%
Inte alls	2%	2%	1%	2%	1%	1%
Vet ej	2%	2%	1%	2%	1%	3%
Helt + mycket + ganska stor	85%	82%	90%	86%	83%	84%
Inte + mycket + ganska liten	13%	16%	9%	12%	16%	13%

Anm. "I vilken omfattning anser du att klimatförändringen kan påverkas av människan?". Grön färg betyder statistiskt säkerställt (signifikant) över totalen och röd färg statistiskt säkerställt under totalen. Avrundat till närmaste heltal. Antal intervjuer ≥ 90.

Tabell 3: Ort.

	Totalt	Storstäder och storstadsnära kommuner	Större städer och kommuner nära större stad	Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner
Helt och hållet	24%	31%	22%	18%
Mycket stor	41%	38%	43%	44%
Ganska stor	20%	19%	19%	21%
Ganska liten	8%	6%	9%	9%
Mycket liten	4%	4%	3%	3%
Inte alls	2%	1%	1%	3%
Vet ej	2%	1%	2%	2%
Helt + mycket + ganska stor	85%	88%	84%	83%
Inte + mycket + ganska liten	13%	11%	14%	15%

Anm. "I vilken omfattning anser du att klimatförändringen kan påverkas av människan?". Grön färg betyder statistiskt säkerställt (signifikant) över totalen och röd färg statistiskt säkerställt under totalen. Avrundat till närmaste heltal. Antal intervjuer ≥ 90.

Tabell 4: Partisympati

	Totalt	M	S	V	SD	M+L+KD	S+V+MP+C
Helt och hållet	24%	16%	24%	43%	8%	15%	31%
Mycket stor	41%	44%	59%	54%	19%	41%	56%
Ganska stor	20%	30%	13%	1%	28%	33%	10%
Ganska liten	8%	8%	2%	0%	28%	6%	1%
Mycket liten	4%	0%	1%	1%	11%	1%	1%
Inte alls	2%	0%	0%	0%	3%	0%	0%
Vet ej	2%	1%	1%	0%	3%	3%	1%
Helt + mycket + ganska stor	85%	90%	96%	99%	55%	89%	97%
Inte + mycket + ganska liten	13%	9%	3%	1%	42%	8%	2%

Anm. "I vilken omfattning anser du att klimatförändringen kan påverkas av människan?". Grön färg betyder statistiskt säkerställt (signifikant) över totalen och röd färg statistiskt säkerställt under totalen. Avrundat till närmaste heltal. Antal intervjuer ≥ 90.

FRÅGA 2: I vilken omfattning anser du att Sverige kan påverka klimatförändringarna?
Tabell 5: Kön och ålder.

	Totalt	Man	Kvinna	18-34 år	35-49 år	50-64 år	65-84 år
Helt	4%	3%	5%	6%	3%	3%	2%
Mycket stor	15%	10%	20%	18%	13%	14%	16%
Ganska stor	25%	17%	32%	28%	22%	24%	25%
Ganska liten	30%	32%	28%	27%	31%	32%	30%
Mycket liten	19%	27%	12%	17%	21%	18%	21%
Inte alls	6%	11%	1%	4%	8%	8%	4%
Vet ej	1%	0%	2%	0%	2%	0%	2%
Helt + mycket + ganska stor	44%	30%	58%	52%	38%	41%	43%
Inte + mycket + ganska liten	55%	69%	41%	48%	60%	58%	55%

Anm. "I vilken omfattning anser du att Sverige kan påverka klimatförändringen?". Grön färg betyder statistiskt säkerställt (signifikant) över totalen och röd färg statistiskt säkerställt under totalen. Avrundat till närmaste heltal. Antal intervjuer ≥ 90.

Tabell 6: Utbildning och sysselsättning.

	Totalt	Gymnasium eller lägre	Universitet	Arbetare	Tjänsteman	Pensionär
Helt	4%	3%	5%	2%	4%	2%
Mycket stor	15%	14%	18%	14%	16%	17%
Ganska stor	25%	22%	29%	21%	27%	25%
Ganska liten	30%	33%	25%	39%	26%	29%
Mycket liten	19%	20%	17%	16%	19%	22%
Inte alls	6%	7%	5%	6%	7%	4%
Vet ej	1%	1%	1%	2%	0%	2%
Helt + mycket + ganska stor	44%	39%	52%	37%	47%	44%
Inte + mycket + ganska liten	55%	60%	47%	61%	52%	54%

Anm. "I vilken omfattning anser du att Sverige kan påverka klimatförändringen?". Grön färg betyder statistiskt säkerställt (signifikant) över totalen och röd färg statistiskt säkerställt under totalen. Avrundat till närmaste heltal. Antal intervjuer ≥ 90.

Tabell 7: Ort.

	Totalt	Storstäder och storstadsnära kommuner	Större städer och kommuner nära större stad	Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner
Helt	4%	3%	6%	2%
Mycket stor	15%	18%	11%	16%
Ganska stor	25%	28%	23%	22%
Ganska liten	30%	26%	35%	29%
Mycket liten	19%	19%	19%	19%
Inte alls	6%	4%	5%	9%
Vet ej	1%	1%	0%	2%
Helt + mycket + ganska stor	44%	50%	40%	41%
Inte + mycket + ganska liten	55%	49%	60%	57%

Anm. "I vilken omfattning anser du att Sverige kan påverka klimatförändringen?". Grön färg betyder statistiskt säkerställt (signifikant) över totalen och röd färg statistiskt säkerställt under totalen. Avrundat till närmaste heltal. Antal intervjuer ≥ 90.

Tabell 8: Partisympati.

	Totalt	M	S	V	SD	M+L+KD	S+V+MP+C
Helt	4%	1%	3%	11%	2%	1%	6%
Mycket stor	15%	11%	24%	32%	3%	10%	26%
Ganska stor	25%	14%	34%	30%	6%	15%	33%
Ganska liten	30%	46%	29%	19%	21%	47%	26%
Mycket liten	19%	24%	9%	7%	46%	24%	8%
Inte alls	6%	3%	0%	0%	21%	4%	1%
Vet ej	1%	0%	0%	1%	0%	0%	0%
Helt + mycket + ganska stor	44%	27%	62%	73%	11%	26%	65%
Inte + mycket + ganska liten	55%	73%	38%	26%	89%	74%	34%

Anm. "I vilken omfattning anser du att Sverige kan påverka klimatförändringen?". Grön färg betyder statistiskt säkerställt (signifikant) över totalen och röd färg statistiskt säkerställt under totalen. Avrundat till närmaste heltal. Antal intervjuer ≥ 90.

FRÅGA 3: Vad anser du är bästa sättet att stoppa jordens uppvärmning (klimatförändringen)?

Tabell 9: Kön och ålder.

	Totalt	Man	Kvinna	18-34 år	35-49 år	50-64 år	65-84 år
Ekonomiska påtryckningar på de länder som släpper ut mest	49%	43%	56%	51%	47%	51%	48%
Bygga ut kärnkraft	30%	42%	18%	24%	30%	33%	35%
Bygga ut sol, vind och vattenkraft	28%	23%	33%	21%	23%	27%	43%
Minskad konsumtion som privatperson	19%	14%	25%	26%	18%	17%	14%
En internationell klimatdomstol som kan döma länder för miljöbrott	17%	13%	20%	23%	14%	17%	12%
Vara ett föregångsland för andra	10%	10%	10%	11%	12%	9%	9%
Minska antal flygresor	10%	9%	10%	11%	10%	9%	7%
Koldioxidskatt i landet	6%	6%	7%	11%	7%	4%	2%
Byta till elbil	3%	3%	2%	2%	3%	3%	2%
Förbjuda internationella flyg	2%	2%	2%	4%	1%	2%	1%
Skaffa solceller hemma	2%	1%	2%	0%	0%	2%	4%
Ökad bensin och dieselskatt	1%	2%	1%	1%	1%	2%	1%
Annat	6%	7%	5%	5%	9%	6%	4%
Det behövs inte göras något	2%	3%	0%	0%	4%	2%	1%
Vi kan inte göra något	2%	3%	1%	0%	3%	3%	3%

Anm. "Vad anser du är bästa sättet att stoppa jordens uppvärmning (klimatförändringen)?". Grön färg betyder statistiskt säkerställt (signifikant) över totalen och röd färg statistiskt säkerställt under totalen. Avrundat till närmaste heltal. Antal intervjuer ≥ 90.

Tabell 10: Utbildning och sysselsättning.

	Totalt	Gymnasium eller lägre	Universitet	Arbetare	Tjänsteman	Pensionär
Ekonomiska påtryckningar på de länder som släpper ut mest	49%	48%	51%	52%	50%	46%
Bygga ut kärnkraft	30%	32%	28%	30%	29%	34%
Bygga ut sol, vind och vattenkraft	28%	28%	29%	18%	25%	43%
Minskad konsumtion som privatperson	19%	19%	20%	13%	22%	15%
En internationell klimatdomstol som kan döma länder för miljöbrott	17%	17%	16%	19%	16%	12%
Vara ett föregångsland för andra	10%	10%	11%	12%	9%	10%
Minska antal flygresor	10%	9%	10%	15%	9%	8%
Koldioxidskatt i landet	6%	4%	10%	6%	7%	2%
Byta till elbil	3%	2%	3%	4%	2%	2%
Förbjuda internationella flyg	2%	2%	2%	4%	1%	1%
Skaffa solceller hemma	2%	2%	1%	1%	1%	4%
Ökad bensin och dieselskatt	1%	1%	2%	0%	3%	1%
Annat	6%	6%	6%	7%	6%	5%
Det behövs inte göras något	2%	2%	1%	1%	3%	1%
Vi kan inte göra något	2%	3%	1%	3%	1%	3%

Anm. "Vad anser du är bästa sättet att stoppa jordens uppvärmning (klimatförändringen)?" Grön färg betyder statistiskt säkerställt (signifikant) över totalen och röd färg statistiskt säkerställt under totalen. Avrundat till närmaste heltal. Antal intervjuer ≥ 90.

Tabell 11: Ort.

	Totalt	Storstäder och storstadsnära kommuner	Större städer och kommuner nära större stad	Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner
Ekonomiska påtryckningar på de länder som släpper ut mest	49%	51%	45%	52%
Bygga ut kärnkraft	30%	28%	27%	37%
Bygga ut sol, vind och vattenkraft	28%	29%	28%	27%
Minskad konsumtion som privatperson	19%	17%	22%	19%
En internationell klimatdomstol som kan döma länder för miljöbrott	17%	16%	17%	17%
Vara ett föregångsland för andra	10%	14%	8%	8%
Minska antal flygresor	10%	7%	11%	11%
Koldioxidskatt i landet	6%	9%	8%	2%
Byta till elbil	3%	2%	4%	2%
Förbjuda internationella flyg	2%	3%	2%	1%
Skaffa solceller hemma	2%	2%	1%	3%
Ökad bensin och dieselskatt	1%	2%	1%	0%
Annat	6%	6%	7%	5%
Det behövs inte göras något	2%	2%	1%	2%
Vi kan inte göra något	2%	1%	2%	3%

Anm. "Vad anser du är bästa sättet att stoppa jordens uppvärmning (klimatförändringen)?" Grön färg betyder statistiskt säkerställt (signifikant) över totalen och röd färg statistiskt säkerställt under totalen. Avrundat till närmaste heltal. Antal intervjuer ≥ 90.

Tabell 12: Partisynpati.

	Totalt	M	S	V	SD	M+L+KD	S+V+MP+C
Ekonomiska påtryckningar på de länder som släpper ut mest	49%	49%	53%	47%	48%	51%	51%
Bygga ut kärnkraft	30%	56%	15%	6%	57%	52%	13%
Bygga ut sol, vind och vattenkraft	28%	29%	41%	35%	12%	25%	38%
Minskad konsumtion som privatperson	19%	19%	20%	22%	5%	20%	21%
En internationell klimatdomstol som kan döma länder för miljöbrott	17%	11%	16%	30%	10%	10%	19%
Vara ett föregångsland för andra	10%	5%	16%	11%	3%	5%	15%
Minska antal flygresor	10%	5%	11%	10%	11%	5%	11%
Koldioxidskatt i landet	6%	1%	6%	19%	1%	4%	10%
Byta till elbil	3%	3%	3%	2%	1%	4%	3%
Förbjuda internationella flyg	2%	0%	5%	1%	2%	1%	4%
Skaffa solceller hemma	2%	3%	3%	0%	1%	3%	2%
Ökad bensin och dieselskatt	1%	0%	2%	2%	0%	1%	3%
Annat	6%	5%	5%	8%	10%	5%	6%
Det behövs inte göras något	2%	0%	0%	0%	3%	1%	0%
Vi kan inte göra något	2%	2%	0%	0%	7%	1%	0%

Anm. "Vad anser du är bästa sättet att stoppa jordens uppvärmning (klimatförändringen)?" Grön färg betyder statistiskt säkerställt (signifikant) över totalen och röd färg statistiskt säkerställt under totalen. Avrundat till närmaste heltal. Antal intervjuer ≥ 90.

FRÅGA 4: Vilken av följande aktörer tycker du är viktigast att de agerar för att påverka klimatförändringen?

Tabell 13: Kön och ålder.

	Totalt	Man	Kvinna	18-34 år	35-49 år	50-64 år	65-84 år
Antal intervjuer	1023	546	477	188	261	292	282
Antal viktade intervjuer	1023	517	506	288	253	243	239
FN	39%	37%	40%	48%	33%	36%	35%
EU	29%	28%	30%	33%	32%	21%	28%
Sverige	3%	2%	4%	4%	2%	2%	2%
Individen	18%	21%	15%	10%	20%	25%	19%
Vet ej	11%	12%	11%	4%	12%	15%	16%

Anm. "Vilken av följande aktörer tycker du är viktigast att de agerar för att påverka klimatförändringen?" Grön färg betyder statistiskt säkerställt (signifikant) över totalen och röd färg statistiskt säkerställt under totalen. Avrundat till närmaste heltal. Antal intervjuer ≥ 90.

Tabell 14: Utbildning och sysselsättning.

	Totalt	Gymnasium eller lägre	Universitet	Arbetare	Tjänsteman	Pensionär
FN	39%	36%	43%	41%	39%	34%
EU	29%	26%	34%	27%	31%	28%
Sverige	3%	3%	3%	3%	1%	3%
Individen	18%	21%	14%	18%	18%	18%
Vet ej	11%	14%	7%	10%	11%	17%

Anm. "Vilken av följande aktörer tycker du är viktigast att de agerar för att påverka klimatförändringen?" Grön färg betyder statistiskt säkerställt (signifikant) över totalen och röd färg statistiskt säkerställt under totalen. Avrundat till närmaste heltal. Antal intervjuer ≥ 90.

Tabell 15: Ort.

	Totalt	Storstäder och storstadsnära kommuner	Större städer och kommuner nära större stad	Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner
FN	39%	42%	33%	41%
EU	29%	28%	36%	23%
Sverige	3%	4%	2%	2%
Individen	18%	16%	19%	21%
Vet ej	11%	11%	10%	13%

Anm. "Vilken av följande aktörer tycker du är viktigast att de agerar för att påverka klimatförändringen?". Grön färg betyder statistiskt säkerställt (signifikant) över totalen och röd färg statistiskt säkerställt under totalen. Avrundat till närmaste heltal. Antal intervjuer ≥ 90 .

Tabell 16: Partisynpati.

	Totalt	M	S	V	SD	M+L+KD	S+V+MP+C
FN	39%	42%	39%	39%	34%	42%	39%
EU	29%	23%	39%	38%	11%	27%	39%
Sverige	3%	1%	3%	12%	2%	1%	4%
Individen	18%	19%	13%	7%	32%	18%	12%
Vet ej	11%	15%	7%	4%	22%	13%	6%

Anm. "Vilken av följande aktörer tycker du är viktigast att de agerar för att påverka klimatförändringen?". Grön färg betyder statistiskt säkerställt (signifikant) över totalen och röd färg statistiskt säkerställt under totalen. Avrundat till närmaste heltal. Antal intervjuer ≥ 90 .

FRÅGA 5: Vilket land tror du har högst CO2-utsläpp? (Öppen fråga)

Tabell 17: Kön och ålder.

	Totalt	Man	Kvinna	18-34 år	35-49 år	50-64 år	65-84 år
Kina	62%	68%	57%	60%	62%	64%	63%
USA	21%	20%	21%	26%	21%	17%	17%
Indien	9%	9%	10%	10%	9%	8%	11%
Ryssland	1%	1%	2%	2%	1%	2%	1%
Annat	2%	1%	3%	1%	1%	3%	2%
Vet ej	6%	2%	9%	3%	6%	7%	8%

Anm. "Vilket land tror du har högst CO2-utsläpp?" (Öppen fråga). Grön färg betyder statistiskt säkerställt (signifikant) över totalen och röd färg statistiskt säkerställt under totalen. Avrundat till närmaste heltal. Antal intervjuer ≥ 90 .

Tabell 18: Utbildning och sysselsättning.

	Totalt	Gymnasium eller lägre	Universitet	Arbetare	Tjänsteman	Pensionär
Kina	62%	60%	65%	61%	64%	63%
USA	21%	20%	22%	19%	21%	16%
Indien	9%	11%	7%	12%	9%	12%
Ryssland	1%	1%	1%	1%	1%	1%
Annat	2%	2%	2%	0%	3%	2%
Vet ej	6%	7%	4%	6%	3%	8%

Anm. "Vilket land tror du har högst CO2-utsläpp?" (Öppen fråga). Grön färg betyder statistiskt säkerställt (signifikant) över totalen och röd färg statistiskt säkerställt under totalen. Avrundat till närmaste heltal. Antal intervjuer ≥ 90 .

Tabell 19: Ort.

	Totalt	Storstäder och storstadsnära kommuner	Större städer och kommuner nära större stad	Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner
Kina	62%	62%	58%	68%
USA	21%	17%	29%	16%
Indien	9%	12%	8%	8%
Ryssland	1%	1%	2%	0%
Annat	2%	1%	1%	3%
Vet ej	6%	8%	4%	6%

Anm. "Vilket land tror du har högst CO2-utsläpp?" (Öppen fråga). Grön färg betyder statistiskt säkerställt (signifikant) över totalen och röd färg statistiskt säkerställt under totalen. Avrundat till närmaste heltal. Antal intervjuer ≥ 90 .

Tabell 20: Partisynpati.

	Totalt	M	S	V	SD	M+L+KD	S+V+MP+C
Kina	62%	73%	60%	53%	75%	73%	60%
USA	21%	12%	25%	28%	15%	12%	25%
Indien	9%	9%	7%	5%	9%	9%	7%
Ryssland	1%	2%	1%	0%	2%	2%	1%
Annat	2%	2%	2%	3%	1%	2%	2%
Vet ej	6%	4%	6%	11%	3%	4%	6%

Anm. "Vilket land tror du har högst CO2-utsläpp?" (Öppen fråga). Grön färg betyder statistiskt säkerställt (signifikant) över totalen och röd färg statistiskt säkerställt under totalen. Avrundat till närmaste heltal. Antal intervjuer ≥ 90.

FRÅGA 6: Hur pass stort ansvar anser du att landet du nämnde i föregående fråga tar för att minska sitt CO2-utsläpp?
Tabell 21: Kön och ålder.

	Totalt	Man	Kvinna	18-34 år	35-49 år	50-64 år	65-84 år
Tillräckligt mycket	2%	2%	2%	1%	4%	2%	2%
Ganska mycket	8%	9%	7%	4%	7%	8%	15%
Ganska litet	58%	60%	57%	57%	54%	61%	62%
Inget alls	20%	24%	17%	31%	24%	16%	9%
Vet ej	11%	5%	17%	8%	12%	14%	12%
Tillräckligt + ganska mycket	10%	11%	9%	4%	11%	10%	17%
Inget alls + ganska litet	79%	83%	74%	88%	78%	76%	71%

Anm. "Hur pass stort ansvar anser du att landet du nämnde i föregående fråga tar för att minska sitt CO2-utsläpp?". Grön färg betyder statistiskt säkerställt (signifikant) över totalen och röd färg statistiskt säkerställt under totalen. Avrundat till närmaste heltal. Antal intervjuer ≥ 90.

Tabell 22: Utbildning och sysselsättning.

	Totalt	Gymnasium eller lägre	Universitet	Arbetare	Tjänsteman	Pensionär
Tillräckligt mycket	2%	2%	2%	4%	2%	2%
Ganska mycket	8%	8%	8%	8%	6%	15%
Ganska litet	58%	57%	60%	49%	61%	62%
Inget alls	20%	21%	19%	25%	25%	9%
Vet ej	11%	11%	11%	14%	7%	12%
Tillräckligt + ganska mycket	10%	10%	10%	12%	7%	17%
Inget alls + ganska litet	79%	78%	79%	74%	86%	71%

Anm. "Hur pass stort ansvar anser du att landet du nämnde i föregående fråga tar för att minska sitt CO2-utsläpp?". Grön färg betyder statistiskt säkerställt (signifikant) över totalen och röd färg statistiskt säkerställt under totalen. Avrundat till närmaste heltal. Antal intervjuer ≥ 90.

Tabell 23: Ort.

	Totalt	Storstäder och storstadsnära kommuner	Större städer och kommuner nära större stad	Mindre städer/tätorter och landsbygds-kommuner
Tillräckligt mycket	2%	1%	2%	4%
Ganska mycket	8%	7%	10%	7%
Ganska litet	58%	56%	64%	55%
Inget alls	20%	25%	14%	22%
Vet ej	11%	11%	10%	12%
Tillräckligt + ganska mycket	10%	8%	12%	11%
Inget alls + ganska litet	79%	81%	78%	77%

Anm. "Hur pass stort ansvar anser du att landet du nämnde i föregående fråga tar för att minska sitt CO2-utsläpp?". Grön färg betyder statistiskt säkerställt (signifikant) över totalen och röd färg statistiskt säkerställt under totalen. Avrundat till närmaste heltal. Antal intervjuer ≥ 90.

Tabell 24: Partisynpati.

	Totalt	M	S	V	SD	M+L+KD	S+V+MP+C
Tillräckligt mycket	2%	3%	1%	2%	2%	2%	1%
Ganska mycket	8%	6%	10%	7%	12%	7%	9%
Ganska litet	58%	66%	62%	59%	48%	63%	64%
Inget alls	20%	19%	14%	12%	31%	20%	13%
Vet ej	11%	7%	12%	21%	7%	8%	13%
Tillräckligt + ganska mycket	10%	8%	12%	9%	14%	9%	11%
Inget alls + ganska litet	79%	85%	77%	71%	79%	82%	77%

Anm. "Hur pass stort ansvar anser du att landet du nämnde i föregående frågor tar för att minska sitt CO2-utsläpp?". Grön färg betyder statistiskt säkerställt (signifikant) över totalen och röd färg statistiskt säkerställt under totalen. Avrundat till närmaste heltal. Antal intervjuer ≥ 90.

FRÅGA 7: Regeringen har bestämt att Sverige skall vara ett föregångsland internationellt i klimatfrågan. Hur pass bra eller dåligt anser du det är att Sverige är ett föregångsland i klimatfrågan?

Tabell 25: Kön och ålder.

	Totalt	Man	Kvinna	18-34 år	35-49 år	50-64 år	65-84 år
Mycket bra	19%	15%	23%	21%	25%	14%	16%
Ganska bra	39%	38%	40%	49%	33%	36%	37%
Ganska dåligt	22%	23%	22%	17%	20%	26%	27%
Mycket dåligt	13%	18%	7%	9%	15%	17%	9%
Vet ej	7%	5%	9%	5%	7%	7%	11%
Mycket + ganska bra	58%	54%	63%	70%	57%	50%	53%
Mycket + ganska dåligt	35%	41%	28%	26%	36%	43%	36%

Anm. "Regeringen har bestämt att Sverige skall vara ett föregångsland internationellt i klimatfrågan. Hur pass bra eller dåligt anser du det är att Sverige är ett föregångsland i klimatfrågan?". Grön färg betyder statistiskt säkerställt (signifikant) över totalen och röd färg statistiskt säkerställt under totalen. Avrundat till närmaste heltal. Antal intervjuer ≥ 90.

Tabell 26: Utbildning och sysselsättning.

	Totalt	Gymnasium eller lägre	Universitet	Arbetare	Tjänsteman	Pensionär
Mycket bra	19%	16%	24%	13%	28%	16%
Ganska bra	39%	40%	37%	41%	35%	36%
Ganska dåligt	22%	23%	21%	27%	19%	26%
Mycket dåligt	13%	13%	11%	13%	15%	10%
Vet ej	7%	7%	7%	7%	3%	11%
Mycket + ganska bra	58%	57%	61%	54%	63%	52%
Mycket + ganska dåligt	35%	36%	32%	40%	34%	37%

Anm. "Regeringen har bestämt att Sverige skall vara ett föregångsland internationellt i klimatfrågan. Hur pass bra eller dåligt anser du det är att Sverige är ett föregångsland i klimatfrågan?". Grön färg betyder statistiskt säkerställt (signifikant) över totalen och röd färg statistiskt säkerställt under totalen. Avrundat till närmaste heltal. Antal intervjuer ≥ 90.

Tabell 27: Ort.

	Totalt	Storstäder och storstadsnära kommuner	Större städer och kommuner nära större stad	Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner
Mycket bra	19%	21%	16%	20%
Ganska bra	39%	39%	40%	39%
Ganska dåligt	22%	18%	25%	25%
Mycket dåligt	13%	13%	13%	11%
Vet ej	7%	9%	6%	6%
Mycket + ganska bra	58%	60%	56%	59%
Mycket + ganska dåligt	35%	31%	38%	36%

Anm. "Regeringen har bestämt att Sverige skall vara ett föregångsland internationellt i klimatfrågan. Hur pass bra eller dåligt anser du det är att Sverige är ett föregångsland i klimatfrågan?". Grön färg betyder statistiskt säkerställt (signifikant) över totalen och röd färg statistiskt säkerställt under totalen. Avrundat till närmaste heltal. Antal intervjuer ≥ 90 .

Tabell 28: Partisynpati.

	Totalt	M	S	V	SD	M+L+KD	S+V+MP+C
Mycket bra	19%	14%	25%	25%	12%	16%	26%
Ganska bra	39%	50%	38%	28%	27%	50%	34%
Ganska dåligt	22%	23%	25%	25%	24%	22%	25%
Mycket dåligt	13%	3%	8%	19%	31%	3%	10%
Vet ej	7%	10%	4%	3%	7%	8%	4%
Mycket + ganska bra	58%	64%	63%	54%	38%	67%	60%
Mycket + ganska dåligt	35%	26%	33%	44%	55%	25%	35%

Anm. "Regeringen har bestämt att Sverige skall vara ett föregångsland internationellt i klimatfrågan. Hur pass bra eller dåligt anser du det är att Sverige är ett föregångsland i klimatfrågan?". Grön färg betyder statistiskt säkerställt (signifikant) över totalen och röd färg statistiskt säkerställt under totalen. Avrundat till närmaste heltal. Antal intervjuer ≥ 90 .